

הרצאה 12: הצפנה במפתח פומבי

Textbook: Katz and Lindell. Introduction to Modern Cryptography.

מרצה: אורי שטמר

תזכורת: מערכת הצפנה במפתח פומבי מורכבת מ-3 אלגוריתמים פולינומיים:

Gen	אלגוריתם אקראי לייצור מפתחות קלט: פרמטר בטיחות 1^n פלט: זוג מפתחות pk, sk
Enc	אלגוריתם אקראי להצפנה קלט: הודעה m ומפתח פומבי pk פלט: צופן c
Dec	אלגוריתם פענוח (בדרך כלל דטרמיניסטי) קלט: צופן c ומפתח פרטי sk פלט: הודעה m

משחק הבחנה עבור מערכת הצפנה במפתח פומבי $\Pi = (Gen, Enc, Dec)$ ועבור יריב $\mathcal{A}$

1. $(pk, sk) \leftarrow Gen(1^n)$
2. היריב $\mathcal{A}$ מופעל על pk ובוחר זוג מסרים m_0, m_1 כך ש- $|m_0| = |m_1|$. היריב שולח את ההודעות למצפין.
3. המצפין בוחר ביט $b \in \{0,1\}$ באקראי, מחשב $c \leftarrow Enc(m_b, k)$ ושולח את c ליריב.
4. היריב (צריך לנחש את b) מחזיר ניחוש $\hat{b}$. היריב מנצח אם $\hat{b} = b$.

הגדרה: למערכת הצפנה במפתח פומבי Π יש הצפנות בלתי מובחנות מפני מאזין (EAV-בטוחה) אם לכל יריב פולינומי אקראי $\mathcal{A}$ קיימת פונקציה זניחה $negl$ כך שלכל n מתקיים

$$\Pr[\mathcal{A} \text{ מנצח}] \leq \frac{1}{2} + negl(n)$$

מהם ההבדלים מהגדרת EAV-בטיחות עבור מערכת הצפנה במפתח סימטרי?

1. היריב $\mathcal{A}$ מקבל את המפתח הפומבי pk
2. היריב $\mathcal{A}$ יכול לבחור את ההודעות m_0, m_1 על סמך המפתח הפומבי

מכיוון שהיריב מקבל את המפתח הפומבי pk , לאורך כל המשחק הוא יכול להצפין הודעות כרצונו. לכן, במקרה של מערכת הצפנה במפתח פומבי אין הבדל בין EAV-בטיחות לבין CPA-בטיחות (זה לא היה נכון עבור מערכת הצפנה במפתח סימטרי)

אבחנה: אם מערכת הצפנה במפתח פומבי Π היא EAV-בטוחה אז היא CPA-בטוחה.

ראינו איך לבנות מערכת הצפנה במפתח סימטרי מתוך פרמוטציה חד-כיוונית. כדי לבנות מערכת הצפנה במפתח פומבי, נתחיל מפרימיטיב חזק יותר:

הגדרה: פרמוטציה חד-כיוונית עם trapdoor מורכבת משלושה אלגוריתמים פולינומיים (Gen, f, Inv) כך ש:

$$(k, k_{inv}) \leftarrow Gen(1^n) \quad (1)$$

$$f_k(\cdot) = f(k, \cdot) \text{ היא פרמוטציה מ } \{0,1\}^n \text{ ל- } \{0,1\}^n \quad (2)$$

$$Inv(k_{inv}, y) = x \text{ אזי } y \leftarrow f(k, x) \text{ וגם } (k, k_{inv}) \leftarrow Gen(1^n) \text{ אם } x \in \{0,1\}^n \text{ מתקיים:} \quad (3)$$

$$\text{לכל יריב פולינומי אקראי } \mathcal{A} \text{ קיימת פונקציה זניחה } \text{negl} \text{ כך ש} \quad (4)$$

$$\Pr_{x,k}[\mathcal{A}(1^n, k, f_k(x)) = x] \leq \text{negl}(n)$$

כאשר האקראיות היא מעל (k, k_{inv}) המיוצרים על פי אלגוריתם Gen , מעל הגרלת $x \in \{0,1\}^n$ בהתפלגות אחידה, ומעל האקראיות של $\mathcal{A}$.

דרישה (4) אומרת שבלי k_{inv} קשה להפוך את f_k , אבל דרישה (3) אומרת שביהנתן k_{inv} קל להפוך את f_k .

דוגמה: בנייה של פרמוטציה חד-כיוונית עם trapdoor מתוך הנחת RSA

• $Gen(1^n)$

1. הגרל p, q שני ראשוניים בני n ביטים והגדר $N = p \cdot q$

2. חשב $\phi(N) = (p-1)(q-1)$

3. הגרל e זר ל- $\phi(N)$, כלומר $\gcd(e, \phi(N)) = 1$

4. חשב $d = e^{-1} \bmod \phi(N)$

5. החזר $k = (N, e), k_{inv} = (N, e, d)$

• $f_k(x) = x^e \bmod N$

• $Inv(k_{inv}, y) = y^d \bmod N$

המשפט הבא מתקבל בצורה דומה למה שעשינו בהרצאות 7-8:

משפט: לכל פרמוטציה חד-כיוונית עם trapdoor קיימת פרמוטציה חד-כיוונית עם trapdoor שיש לה ביט קשה.

ספציפית, אם $\Pi = (Gen, f, Inv)$ היא פרמוטציה חד-כיוונית עם trapdoor, אז נגדיר $\tilde{\Pi} = (\tilde{Gen}, \tilde{f}, \tilde{Inv})$ כאשר:

$$\tilde{Gen} = Gen \quad (1)$$

$$\tilde{f}_k(x, r) = (f_k(x), r) \quad (2)$$

$$\tilde{Inv}(k_{inv}, (y, r)) = (Inv(k_{inv}, y), r) \quad (3)$$

ועבור $\tilde{\Pi}$ נגדיר ביט קשה באופן הבא:

$$hc(x, r) = \bigoplus_i x_i \cdot r_i$$

הערה: נשים לב שכאן הגדרת הפונקציה hc לא תלויה במפתח k . באופן כללי יתכן שנרצה לאפשר להגדרת הביט הקשה להיות תלויה במפתח k ולכן נסמן hc_k . לשם פשטות, אנחנו נניח בהרצאה זו שהגדרת הפונקציה hc לא תלויה במפתח k .

עכשיו נראה איך ניתן לבנות מערכת הצפנה במפתח פומבי מתוך פרמוטציה חד-כיוונית עם trapdoor. תחילה נבנה מערכת הצפנה שיודעת להצפין הודעה של ביט אחד.

תהי $\hat{\Pi} = (\widehat{Gen}, f, Inv)$ פרמוטציה חד-כיוונית עם trapdoor שיש לה ביט קשה hc . נתבונן במערכת ההצפנה במפתח פומבי הבאה.

Gen	קלט: 1^n 1. הרץ את $\widehat{Gen}(1^n)$ וקבל (k, k_{inv}) . 2. החזר מפתח פומבי $pk = k$ ומפתח פרטי $sk = k_{inv}$.
Enc	קלט: מפתח פומבי k והודעה $m \in \{0,1\}$ 1. הגרל $x \in \{0,1\}^n$ בהתפלגות אחידה כך ש- $hc(x) = m$ 2. החזר את הצופן $c = f_k(x)$
Dec	קלט: מפתח פרטי k_{inv} וצופן $c \in \{0,1\}^n$ 1. חשב $x = Inv(k_{inv}, c)$ 2. החזר את ההודעה $m = hc(x)$

משפט: אם $\hat{\Pi} = (\widehat{Gen}, f, Inv)$ היא פרמוטציה חד-כיוונית עם trapdoor שיש לה ביט קשה hc , אז מערכת ההצפנה הנ"ל היא CPA-בטוחה.

הוכחה:

נסמן את מערכת ההצפנה הנ"ל ב $\Pi = (Gen, Enc, Dec)$. לפי האבחנה מלמעלה, מספיק להראות ש- Π היא EAV-בטוחה. תחילה נשים לב ש hc חייבת להיות מאוזנת במובן הבא:

$$\delta_0(n) = \Pr_x[hc(x) = 0]$$

$$\delta_1(n) = \Pr_x[hc(x) = 1]$$

אזי קיימת פונקציה זניחה $negl$ כך ש-

$$\delta_0(n), \delta_1(n) \geq \frac{1}{2} - negl(n)$$

אחרת, תוקף ל- hc יכול פשוט להחזיר את הביט השכיח יותר ולקבל סתירה לכך ש- hc היא ביט קשה.

עכשיו יהי $\mathcal{A}$ יריב פולינומי אקראי למערכת ההצפנה Π . בל הגבלת הכלליות נוכל להניח שההודעות שהיריב $\mathcal{A}$ בוחר במהלך משחק ההבחנה הן $m_0 = 0$, $m_1 = 1$. מתקיים:

$$\Pr \left[\begin{array}{c} \mathcal{A} \text{ מנצח} \\ \text{במשחק ההבחנה} \end{array} \right] = \frac{1}{2} \cdot \Pr \left[\begin{array}{c} \mathcal{A} \text{ מנצח} \\ \text{במשחק ההבחנה} \mid b = 0 \end{array} \right] + \frac{1}{2} \cdot \Pr \left[\begin{array}{c} \mathcal{A} \text{ מנצח} \\ \text{במשחק ההבחנה} \mid b = 1 \end{array} \right]$$

$$= \frac{1}{2} \cdot \Pr[\mathcal{A}(pk, f_k(x)) = 0 \mid hc(x) = 0] + \frac{1}{2} \cdot \Pr[\mathcal{A}(pk, f_k(x)) = 1 \mid hc(x) = 1]$$

אבל אז

$$\begin{aligned}
& \Pr[\mathcal{A}(k, f_k(x)) = hc(x)] = \\
& = \delta_0(n) \cdot \Pr[\mathcal{A}(k, f_k(x)) = 0 | hc(x) = 0] + \delta_0(n) \cdot \Pr[\mathcal{A}(k, f_k(x)) = 0 | hc(x) = 0] \\
& \geq \left(\frac{1}{2} - \text{negl}(n)\right) \cdot \Pr[\mathcal{A}(k, f_k(x)) = 0 | hc(x) = 0] \\
& \quad + \left(\frac{1}{2} - \text{negl}(n)\right) \cdot \Pr[\mathcal{A}(k, f_k(x)) = 0 | hc(x) = 0] \\
& \geq \frac{1}{2} \cdot \Pr[\mathcal{A}(k, f_k(x)) = 0 | hc(x) = 0] + \frac{1}{2} \cdot \Pr[\mathcal{A}(k, f_k(x)) = 0 | hc(x) = 0] - 2 \cdot \text{negl}(n) \\
& = \Pr \left[\begin{array}{c} \mathcal{A} \text{ מנצח} \\ \text{במשחק ההבחנה} \end{array} \right] - 2 \cdot \text{negl}(n)
\end{aligned}$$

בנוסף, מכיוון ש- hc היא ביט קשה עבור $\tilde{\Pi}$, קיימת פונקציה זניחה $\widehat{\text{negl}}$ כך ש-

$$\frac{1}{2} + \widehat{\text{negl}}(n) \geq \Pr[\mathcal{A}(k, f_k(x)) = hc(x)]$$

ולכן

$$\Pr \left[\begin{array}{c} \mathcal{A} \text{ מנצח} \\ \text{במשחק ההבחנה} \end{array} \right] \leq \frac{1}{2} + \widehat{\text{negl}}(n) + 2 \cdot \text{negl}(n)$$

מ.ש.ל.

שאלה: איך וכל להצפין הודעות ארוכות יותר?

תשובה 1: ניתן להצפין כל ביט בניפרד על ידי מערכת ההצפנה הנ"ל (הוכחת בטיחות – תרגיל). החיסרון עם הפתרון הזה הוא שאם נצפין הודעה באורך ℓ ביטים אז נקבל צופן באורך $\ell \cdot n$ ביטים.

תשובה 2: ניתן להשתמש בשילוב של מערכת הצפנה במפתח פומבי עם מערכת הצפנה במפתח סימטרי.

דוגמה: נניח שיש לנו שתי מערכות הצפנה עם הפרטים הבאים:

- מערכת הצפנה במפתח פומבי $\Pi = (Gen, Enc, Dec)$. אורך המפתח ואורך פרמטר הבטיחות הוא n . אורך הצפנת הודעה m הוא $|m| \cdot n$.
- מערכת הצפנה במפתח פרטי $\Pi' = (Gen', Enc', Dec')$. אורך המפתח ואורך פרמטר הבטיחות הוא n' . אורך הצפנת הודעה m הוא $|m| + n'$.

נשתמש ב Π, Π' כדי לבנות מערכת הצפנה במפתח פומבי $\tilde{\Pi} = (\tilde{Gen}, \tilde{Enc}, \tilde{Dec})$ באופן הבא:

- $\tilde{Gen} = Gen$.
- כדי להצפין הודעה m בעזרת מפתח פומבי pk נבצע:
  1. הגרל מפתח $k \in \{0,1\}^{n'}$ בעזרת Gen' וחשב $c \leftarrow Enc_{pk}(k)$
  2. חשב $c' \leftarrow Enc'_k(m)$
  3. החזר את הצופן (c, c')

כלומר, כדי להצפין הודעה m , נגריל מפתח k עבור מערכת ההצפנה הסימטרית, נצפין מפתח זה בעזרת מערכת ההצפנה במפתח פומבי, ואת ההודעה עצמה נצפין עם מערכת ההצפנה הסימטרית (בעזרת המפתח k).

נשים לב שאורך הצופן יהיה $|m| + |c'| = n \cdot n' + n' + |m|$.

(הערה: ישנן דרכים יעילות יותר לשילוב מערכת ההצפנה הסימטרית עם מערכת ההצפנה במפתח פומבי)